

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра управління та освітніх технологій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарно-
педагогічного факультету

_____ професор В.Д.Шинкарук

« » _____ 2020

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри управління
та освітніх технологій

Протокол №10 від «04» 05. 2020

Завідувач кафедри управління
та освітніх технологій

_____ професор С.О. Кубіцький

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗНЗ»**

Спеціальність: 073 «Менеджмент»

освітньо-професійна програма «Управління навчальним закладом»

Факультет: гуманітарно-педагогічний

Розробник: Базелюк Василь Григорович, кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри управління та освітніх технологій

**Опис навчальної дисципліни
«Організація діяльності ЗНЗ»**

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній рівень	Бакалавр	
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»	
Спеціальність	073 Менеджмент	
Освітня програма	«Управління навчальним закладом»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	4	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-	
Форма контролю	<i>Екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки		1
Семестр		1
Лекційні заняття		<i>30 год.</i>
Практичні, семінарські заняття		<i>30 год.</i>
Лабораторні заняття		<i>- год.</i>
Самостійна робота		<i>60 год.</i>
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання		<i>4 год.</i>

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Організація діяльності ЗНЗ» є вибіркоким компонентом освітньо-професійної програми «Управління навчальним закладом» для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 073 «Менеджмент».

Метою навчальної дисципліни «Організація діяльності ЗНЗ» є формування у майбутніх фахівців знань з сучасної теорії та практики організації управління ЗНЗ України.

Завданнями дисципліни є: ознайомити студентів з нормативно-правовою базою сфери освіти та основними засадами управління ЗНЗ; схарактеризувати основні теоретичні та практичні питання організаційної діяльності керівника та управлінської команди ЗНЗ; формувати теоретичну та практичну готовність студентів до управління ЗНЗ.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Організація діяльності ЗНЗ» здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- сутність управління;
- сфери і типи управління;
- особливості управління освітніми організаціями;
- зарубіжні та вітчизняні теорії управління;
- сутність менеджменту освіти;
- закономірності, принципи, функції, завдання менеджменту освіти;
- зарубіжні та вітчизняні моделі менеджменту;
- теорія систем;
- система освіти України; керуюча та керована підсистеми;
- система державного управління ЗНЗ;
- функції внутрішнього управління ЗНЗ;
- роль керівника в управлінні ЗНЗ.

вміти:

- аналізувати політику Української держави щодо розвитку освіти;
- визначати сильні та слабкі сторони освітніх систем зарубіжних країн;
- аналізувати, відзначати, ефективні управлінські моделі в освітніх шляхах;
- вміти користуватись визначеннями та змістом теорії освітніх систем;
- вміти визначати мету, завдання та методи управлінської діяльності керівника ЗНЗ;
- застосовувати на практиці ефективні управлінські моделі та технології в діяльності ЗНЗ;
- вміти користуватись теорією комунікацій спілкування.
- вміти вибудовувати власний імідж успішного менеджера та

імідж очолюваного ЗНЗ.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність виявляти сутність проблем у професійній сфері.

ЗК2. Здатність володіти системним цілісним підходом до аналізу й оцінки ситуації.

ЗК3. Здатність аналізувати, верифікувати оцінювати повноту та достовірність інформації в ході професійної діяльності.

ЗК5. Здатність виявляти ініціативу та здійснювати лідерські функції в колективі задля досягнення спільної мети.

ЗК7. Здатність ясно висловлюватися, бути переконливим.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Володіння теорією управлінської діяльності, філософії освіти, сучасних практик діяльності закладів освіти.

СК2. Володіння освітніх нормативно-правових документів.

СК3. Здатність виконувати всі функції управління.

СК6. Здатність керівника здійснювати господарську діяльність закладу освіти.

СК8. Здатність розробляти та реалізовувати перспективний план розвитку закладу освіти.

3. Програма та структура навчальної дисципліни «Організація діяльності ЗНЗ»

МОДУЛЬ 1.

Тема 1. Система управління освіти в Україні.

Генезис поняття «управління» та «менеджмент». Історичні етапи розвитку науки «управління». Сучасні школи «управління». Особливості поняття «менеджмент освіти». Сутність менеджменту освіти та закономірності менеджменту освіти. Принципи, на яких будуються засади діяльності освітнього менеджменту. Функції менеджменту освіти.

Тема 2. Сучасні моделі освіти та система управління освітою в Україні

Зовнішнє середовище, фактори прямої дії внутрішнього середовища, фактори опосередкованої дії внутрішнього середовища системи управління освітою. Державне управління системою освіти. Державна політика і галузі

освіти. Європейська модель освіти. Американська модель освіти. Японська модель освіти. Державний характер управління системою загальної середньої освіти. Принципи освітньої політики в системі управління загальною середньою освітою. Державні органи управління середньою освітою, регіональні органи управління середньою освітою, державно-громадське управління освітою. Класифікація освітніх закладів: середня загальноосвітня школа, спеціалізована школа, гімназія, ліцей, колегіум, школа-інтернат, спеціальна загальноосвітня школа, школа соціальної реабілітації. Зміст внутрішкільного управління. Функціональні обов'язки керівників НЗ. Поняття зміст та структура навчального плану. Інваріативна частина навчального плану. Варіативна частина навчального плану.

Тема 3. Особливості управління закладами освіти

Сутність підготовки та прийняття управлінських рішень в закладах освіти. Особливості та етапи управлінського циклу. Особливості та значення інформаційного забезпечення процесу управління. Принципи освіти і політики України. Державні органи управління системою загальної середньої освіти. Державні органи управління системою вищої освіти. Державні органи управління системою професійної освіти. Структура та зміст освіти в Україні. Система моніторингу якості освіти та освітньої діяльності.

МОДУЛЬ 2.

Тема 4. Освітній заклад, як об'єкт управління

Сутність поняття та структура педагогічної системи. Класифікація педагогічних систем. Закрита відкрита педагогічні системи. Умови функціонування педагогічної системи. Загальні умови функціонування педагогічної системи. Специфічні умови функціонування педагогічної системи. Системо утворюючі фактори педагогічної системи. Зміст структурних елементів педагогічної системи: керуюча підсистема, керована підсистема. Об'єкт управління. Суб'єкт управління.

Тема 5. Управлінська діяльність керівника закладу освіти

Зміст управлінської діяльності керівника закладу освіти. Роль та функції адміністратора в системі освіти. Вимоги до характерологічних особистих, професійних рис керівника. Професіограма керівника закладу освіти. Особливості професійної підготовки керівника-менеджера освіти. Планування, організація, мотивація і контроль, як основні функції управлінської діяльності. Стилi керівництва в освітніх закладах.

Тема 6. Науково-методичне та нормативне забезпечення діяльності закладу загальної середньої освіти

Нормативна база створення та функціонування навчально-виховного закладу. Основні директивні документи. Вимоги до розробки змісту та структури статуту освітнього закладу. Правила внутрішнього розпорядку освітнього закладу. Основні накази. Плани роботи закладу. Визначення стратегії діяльності закладу. Навчальні плани і програми. Посібники, методичні рекомендації. Дидактичне обладнання.

Тема 7. Особливості діяльності дошкільних, позашкільних і професійно-технічних закладів освіти.

Основні завдання та напрями діяльності дошкільних установ в умовах соціально-економічних перетворень. Зміст і організація позашкільних закладів освіти. Діяльність професійно-технічних закладів в умовах реформування освіти.

МОДУЛЬ 3.

Тема 8. Концептуальні засади діяльності закладу та установи освіти.

Поняття про «концепцію». Концепція як ідеологічна база діяльності закладу (установи) освіти. Основні функції концепції: методологічна, теоретична, нормативна, методико-технічна; їх сутність та засоби реалізації. Орієнтовна структура концепції.

Тема 9. Системний підхід до управління навчальним закладом.

Управління навчальним закладом як цілісна педагогічна система. Основні компоненти системи управління навчальним закладом, їх характеристика. Поняття “системний підхід”. Системний підхід як метод аналізу та моделювання діяльності навчального закладу.

Тема 10. Система планування роботи школи в умовах інноваційної діяльності.

Планування як цільова функція в системі внутрішньошкільного управління. Основні підходи до планування роботою школи: аспектний, функціональний, програмно-цільовий, змішаний. Зміст плану роботи школи. Орієнтовна структура плану. Графічні форми планів. Методика планування роботи школи.

МОДУЛЬ 4.

Тема 11. Проблеми визначення критеріїв оцінювання управлінської діяльності закладів та установ освіти.

Поняття “критерій”, “стандарт”, “еталон”. Методика визначення критеріїв оцінювання діяльності закладу освіти. Основні показники оцінювання діяльності закладу освіти. Розрахунки визначення ефективності діяльності. Особливості визначення критеріїв щодо ефективності управлінської діяльності закладів та установ освіти.

Тема 12. Програмно-цільовий підхід до управління розвитком навчального закладу.

Поняття про програмно-цільовий підхід. Основні актуальні програми, їх зміст і структура. Методика розробки програм. Планування роботи проблемних груп. Місце програми у циклограмі управлінської діяльності відділу освіти. Взаємозв'язок програм відділу освіти і закладів освіти. Програмно-цільовий підхід як фактор підвищення ефективності управлінської діяльності відділу освіти і освітніх закладів.

Тема 13. Підвищення ефективності контрольної-аналітичної діяльності закладів та установ освіти.

Місце контролю та аналізу в системі функцій управління відділу та закладів освіти. Контроль як функція, що забезпечує отримання зворотної інформації про об'єкт управління. Особливості аналітичної діяльності закладів та установ освіти. Методика розробки програм контрольної-аналітичної діяльності закладів та установ освіти. Напрями підвищення ефективності контрольної-аналітичної діяльності в освіті.

Тема 14. Зміст і структура професійної компетентності педагогічних і керівних кадрів освіти.

Поняття “компетенція” та “професійна компетентність”. Основні професійні знання педагога. Гносеологічна парадигма професійних знань педагогічного працівника. Зміст професійної компетентності педагога. Поняття “менеджер освіти”. Особливості підготовки менеджера освіти. Зміст і структура професійної компетентності керівника освіти. Основні проблеми підвищення ефективності підготовки керівних кадрів освіти

Тема 15. Основні напрями поліпшення управління закладом освіти.

Концептуальний підхід до управління освітою як фактор поліпшення управління закладом освіти. Оптимізація мережі освітніх закладів, її

сутність. Критеріальні основи управління освітою. Наукові підходи до оцінювання результативності управлінської діяльності. Комп'ютеризація управління освітою, її основні напрями. Підготовка, підвищення кваліфікації та атестація керівних кадрів освіти. Підвищення ефективності атестації закладів та установ освіти. Приведення діяльності органів управління освітою у відповідність до принципів системності та демократизації.

Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
Модуль 1.								
Тема 1. Система управління освіти в Україні					8	2	2	4
Тема 2. Сучасні моделі освіти та система управління освітою в Україні					8	2	2	4
Тема 3. Директивні та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління освітою					8	2	2	4
Разом за змістовим модулем 1					24	6	6	12
Модуль 2.								
Тема 4. Основні типи закладів загальної середньої освіти					8	2	2	4
Тема 5. Управлінська діяльність керівника закладу освіти					8	2	2	4
Тема 6. Заклади загальної середньої освіти нових типів					8	2	2	4
Тема 7. Науково-методичне та нормативне забезпечення діяльності закладу загальної середньої освіти					8	2	2	4
Разом за змістовим модулем 2					32	8	8	16
Модуль 3.								
Тема 8. Особливості діяльності дошкільних, позашкільних і професійно-технічних закладів освіти					8	2	2	4
Тема 9. Концептуальні засади діяльності закладу та установи освіти					8	2	2	4
Тема 10 Системний підхід до управління навчальним закладом					8	2	2	4
Разом за змістовим модулем 3					24	6	6	12
Модуль 4.								
Тема 11. Система планування роботи школи в умовах інноваційної діяльності					8	2	2	4
Тема 12. Проблеми визначення критеріїв оцінювання управлінської діяльності закладів та установ освіти					8	2	2	4

Тема 12. Програмно-цільовий підхід до управління розвитком навчального закладу					8	2	2	4
Тема 13. Підвищення ефективності контрольної-аналітичної діяльності закладів та установ освіти					8	2	2	4
Тема 14. Зміст і структура професійної компетентності педагогічних і керівних кадрів освіти					8	2	2	4
Тема 15. Основні напрями поліпшення управління закладом освіти					8	2	2	4
Разом за змістовим модулем 4					40	10	10	20
Усього годин					120	30	30	60
Курсова робота					-	-	-	
Усього годин					120	30	30	60

4. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом

5. Теми практичних занять

	Назва теми	Кількість годин
1	Система управління освітою в Україні	2
2	Управління освітою як цілісна система	2
3	Директивні та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління освітою	2
4	Основні типи закладів загальної середньої освіти	2
5	Заклади загальної середньої освіти нових типів	2
6	Науково-методичне та нормативне забезпечення діяльності закладу загальної середньої освіти	2
7	Особливості діяльності дошкільних, позашкільних і професійно-технічних закладів освіти	2
8	Концептуальні засади діяльності закладу та установи освіти	2
9	Системний підхід до управління навчальним закладом	2
10	Система планування роботи школи в умовах інноваційної діяльності	2
11	Проблеми визначення критеріїв оцінювання управлінської діяльності закладів та установ освіти	2
12	Програмно-цільовий підхід до управління розвитком навчального закладу	2
13	Підвищення ефективності контрольно-аналітичної діяльності закладів та установ освіти	2
14	Зміст і структура професійної компетентності педагогічних і керівних кадрів освіти	2
15	Основні напрями поліпшення управління закладом освіти	2
	Разом	30

6. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Визначити поняття “система”.
2. Чим відрізняються поняття “система” і “системний підхід”?
3. Довести, що управління є цілісною системою.
4. Дати визначення основним функціям управління.
5. Назвати провідні повноваження різних функцій управління.
6. Основні директивні та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління освітою, їх основні положення, структура.
7. Основні типи навчальних закладів, що дають середню освіту.
8. Середні загальноосвітні навчально-виховні заклади нових типів.
9. Характерні ознаки ліцею, гімназії, авторської школи, навчально-виховного комплексу, приватної школи тощо.
10. Основні типи вищих навчальних закладів, особливості їх діяльності.
11. Що є складовими компонентами системи науково-методичного та нормативного забезпечення діяльності навчально-виховного закладу?
12. Дати визначення поняття “концепція”.
13. Сукупність системного підходу до управління навчальним закладом.
14. Сутність понять “ліцензування”, “акредитація”, “атестація”.
15. Сучасні підходи до організації планування діяльності закладу, установи освіти.
16. Принципи розподілу службових повноважень у системі освіти.
17. Поняття “критерій”.
18. Основні показники оцінки діяльності закладу освіти.
19. Орієнтовні критерії оцінки управлінської діяльності закладу освіти.
20. Вимоги до розробки програми контрольної-аналітичної діяльності закладів та установ освіти.
21. Основні структурні компоненти професійної компетентності педагогічних і керівних кадрів освіти.
22. Основні напрями поліпшення управління освітою.
23. Визначення поняття системи управління; основні компоненти, їх характеристика.
24. Зміст і структура Положення про Міністерство освіти і науки України.
25. Характеристика Положення про державний вищий заклад освіти.
26. Зміст Типового положення про управління освіти обласної, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.
27. Зміст Положення про дошкільний виховний заклад України.

Тести для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Управління – це:

а) процес спонукання людей до праці, який передбачає використання мотивів поведінки людини для досягнення особистих цілей або цілей організації;

б) цілеспрямована суб'єктно-об'єктна взаємодія для забезпечення стійкого функціонування й розвитку конкретної системи на основі мети, задач, властивих їй закономірностей, принципів, змісту і форм функціонування, що стоять перед нею;

в) основні види діяльності, які утворюються шляхом зведення однотипних видів роботи, що виконує керівник, до більш загальних та поєднуються однаковою цілеспрямованістю.

2. Назвіть послідовність функцій управління:

а) аналіз – планування – організація – контроль – регулювання; б) планування – регулювання – контроль – організація – аналіз; в) аналіз – організація – контроль – планування – регулювання.

3. Планування – це:

а) функція управління, що полягає у визначенні місця і ролі кожного члена колективу в досягненні поставлених цілей та реалізації планів;

б) функція управління, сутність якої полягає в коригуванні наслідків контролю;

в) функція управління, сутність якої полягає у визначенні перспектив, цілей та шляхів їх досягнення.

4. Що не є принципом управління:

а) принцип мотивування та стимулювання;

б) принцип розподілу функцій, обов'язків, повноважень;

в) принцип поваги та довіри до людини.

5. Який із методів не відносять до методів організаційно-стабілізуючого впливу:

а) розпорядження;

б) регламентування;

в) нормування.

6. В якій структурі управління кожний підлеглий має лише одного керівника, від якого він отримує команди за всіма питаннями виробничої або іншої діяльності:

а) функціональна;

б) лінійно-функціональна;

в) лінійна структура управління.

7. Що не є основною формою управління навчальним закладом:

а) наказ;

б) конференція;

в) рада навчального закладу.

8. Заснована на досягненнях науки та передового педагогічного досвіду система аналітичної, організаційної, діагностичної, пошукової, дослідницької, науково-практичної, інформаційної діяльності з підвищення наукового та загальнокультурного рівня педагогічних працівників, удосконалення їхньої професійної компетентності та підвищення ефективності освітнього процесу:

- а) методична робота;
- б) наукова робота;
- в) виховна робота.

9. Назвіть традиційну форму методичної роботи:

- а) методичний фестиваль;
- б) лекція;
- в) педагогічна олімпіада.

10. Який принцип передбачає таке управління, упродовж якого педагоги знаходяться в рівних умовах та правах, керівник оцінює людину за результатами її праці, внесок у життя колективу:

- а) консенсусу;
- б) соціальної справедливості;
- в) індивідуального підходу.

11. Яка функція управління полягає у визначенні місця і ролі кожного члена колективу в досягненні поставлених цілей та реалізації планів:

- а) регулювання;
- б) аналіз;
- в) організація.

12. Закономірність, що розкриває основу управлінської діяльності:

а) якість управління залежить від ступеня розробленості критеріальної моделі результату;

б) порядок зв'язку між суб'єктами управління, обумовлений характером завдання, формами і методами управління, класифікацією і можливостями виконавців;

в) управління навчальним закладом детермінується закономірностями соціального управління.

13. Реалізація цього принципу дозволяє сприймати кожного як особистість з її потребами, мотивами, цілями, переживаннями, проблемами:

- а) принцип цілісного погляду на людину;
- б) принцип поваги та довіри до людини;
- в) принцип співробітництва.

14. Який метод відносять до соціально-психологічних методів управління:

- а) директива;
- б) критика;
- в) вказівка.

15. Рівень управління – це:

а) структурно відокремлений елемент, наділений конкретними функціями керівництва, повноваженнями та відповідальністю;

б) складна підпорядкованість взаємопов'язаних організаційних одиниць або ланок системи, які забезпечують оптимальну реалізацію управлінських функцій та їх ефективність;

в) сукупність визначених ланок, які вказують на послідовність вертикальної підпорядкованості одних ланцюгів іншим.

16. Вищий колегіальний орган громадського самоврядування у закладі освіти:

а) конференція колективу;

б) рада навчального закладу;

в) нарада.

17. При якому аналізі проводиться глибокий розгляд однієї сторони заняття – дидактичної, психологічної, виховної, методологічної, організаційної тощо:

а) короткий;

б) повний;

в) аспектний.

18. Яка організаційна структура управління вимагає групування персоналу за завданнями, які вони виконують:

а) функціональна;

б) лінійно-функціональна;

в) адаптивна.

19. Назвіть нетрадиційну форму методичної роботи:

а) семінар-практикум;

б) педагогічний консиліум;

в) відкритий урок.

20. До методів управління діяльністю відносять:

а) пропаганда й агітація;

б) особисті приклади;

в) експертні оцінки.

8. Методи навчання

Методами навчання є способи спільної діяльності й спілкування викладача і здобувачів вищої освіти, що забезпечують вироблення позитивної мотивації навчання, оволодіння системою професійних знань, умінь і навичок, формування наукового світогляду, розвиток пізнавальних сил, культури розумової праці майбутніх фахівців.

Під час навчального процесу використовуються наступні методи навчання:

Залежно від джерела знань: словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (рішення задач, ділові ігри).

За характером пізнавальної діяльності: пояснювально-наочний проблемний виклад; частково-пошуковий та дослідницький методи.

За місцем в навчальній діяльності:

- методи організації й здійснення навчальної діяльності, що поєднують словесні, наочні і практичні методи; репродуктивні й проблемно-пошукові; методи навчальної роботи під керівництвом викладача й методи самостійної роботи здобувачів вищої освіти;

- методи стимулювання й мотивації навчальної роботи, що включають пізнавальні ігри, навчальні дискусії, рольові ситуації;

- методи контролю й самоконтролю за навчальною діяльністю: методи усного, письмового контролю; індивідуального й фронтального, тематичного і систематичного контролю.

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти передбачено застосування таких навчальних технологій:

- *робота в малих групах* дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного здобувача вищої освіти в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування;

- *семінари-дискусії* передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів;

- *мозкові атаки* – метод розв’язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити як найбільшу кількість ідей за обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію;

- *кейс-метод* – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності фахівців і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу;

- *презентації* – виступи перед аудиторією, що використовуються для подання певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації;

- *дидактичні ігри* – метод імітації (наслідування, відображення) ухвалення управлінських рішень в різноманітних ситуаціях згідно правил, які вже розроблено або формуються самими учасниками, реалізується через самостійне вирішення здобувачами вищої освіти поставленої проблеми за умови недостатності необхідних знань, коли є потреба самостійно опанувати новий зміст або шукати нові зв’язки в уже засвоєному матеріалі;

- *банки візуального супроводу* сприяють активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності.

9. Форми контролю

Основними формами організації навчання під час вивчення дисципліни «Інформаційні технології в освіті» є лекції, семінарські (практичні) заняття, консультації, самостійна робота здобувачів вищої освіти.

Відповідно до вище зазначених форм організації навчання формами контролю засвоєння програми є: самоконтроль, написання модульних контрольних робіт, реферату, виконання індивідуальних практичних завдань та іспит за період вивчення дисципліни.

Контрольні заходи, які проводяться в університеті визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування навчального процесу.

Відповідно до «Положення про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України» затвердженого вченою радою НУБіП України 27 грудня 2019 року, протокол № 5, видами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Проміжна атестація проводиться після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Навчальний матеріал дисциплін, які викладаються протягом одного семестру – осіннього чи весняного, поділяється лекторами на *два-три змістові модулі*.

Проміжна атестація має визначити рівень знань здобувачів вищої освіти з програмного матеріалу змістового модуля (рейтингова оцінка із змістового модуля), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.

Форми та методи проведення проміжної атестації, засвоєння програмного матеріалу змістового модуля розробляються лектором дисципліни і затверджується відповідною кафедрою у вигляді тестування, письмової контрольної роботи, колоквиуму, результату експерименту, що можна оцінити чисельно, розрахункової чи розрахунково-графічної роботи тощо.

Засвоєння здобувачем вищої освіти програмного матеріалу змістового модуля вважається успішним, якщо рейтингова оцінка його становить не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою.

Після проведення проміжних атестацій з двох змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок лектором дисципліни визначається рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{НР}$ (не більше 70 балів) за формулою:

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} \cdot K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ} \cdot K^{(n)}_{ЗМ})}{K_{дис}}, \quad (1)$$

де $R^{(1)}_{ЗМ}, \dots, R^{(n)}_{ЗМ}$ – рейтингові оцінки із змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K^{(1)}_{ЗМ}, \dots, K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) (або годин), передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{дис} = K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ЄКТС (або годин), передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі.

Формулу (1) можна спростити, якщо прийняти $K^{(1)}_{ЗМ} = \dots = K^{(n)}_{ЗМ}$. Тоді вона буде мати вигляд

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ})}{n}. \quad (2)$$

Рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної роботи округлюється до цілого числа.

На рейтинг з навчальної роботи можуть впливати рейтинг з додаткової роботи та рейтинг штрафний.

Рейтинг з додаткової роботи додається до рейтингу з навчальної і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається здобувачам вищої освіти рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня їх знань з дисципліни.

Максимальна кількість балів (20) надається здобувачу вищої освіти за:

- отримання диплому I-го ступеню переможця студентської наукової конференції навчально-наукового інституту чи факультету (коледжу) з відповідної дисципліни;

- отримання диплому переможця (I, II чи III місце) II-го етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни чи спеціальності (напряму підготовки) у поточному навчальному році;
- отримання диплому (I, II чи III ступеню) переможця Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з відповідної дисципліни у поточному навчальному році;
- авторство (співавторство) у поданій заявці на винахід чи отриманому патенті України з відповідної дисципліни;
- авторство (співавторство) у виданій науковій статті з відповідної дисципліни;
- виготовлення особисто навчального стенду, макету, пристрою, приладу; розробка комп'ютерної програми (за умови, що зазначене використовується в освітньому процесі при викладанні відповідної дисципліни).

Рейтинг штрафний не перевищує 5 балів і віднімається від рейтингу з навчальної роботи. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для здобувачів вищої освіти, які невчасно засвоїли матеріали змістових модулів, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

Підсумкова атестація включає семестрову та державну атестацію здобувачів вищої освіти.

Семестрова атестація проводиться у формах семестрового екзамену або семестрового заліку з конкретної навчальної дисципліни.

Семестровий екзамен (далі – *екзамен*) – це форма підсумкової атестації засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр.

Семестровий залік (далі – *залік*) – це форма підсумкової атестації, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу (виконаних ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях та під час самостійної роботи) з навчальної дисципліни за семестр.

Диференційований залік – це форма атестації, що дозволяє оцінити виконання та засвоєння здобувачем вищої освіти програми навчальної чи виробничої практики, підготовки та захисту курсової роботи (проекту).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані складати екзамени і заліки відповідно до вимог робочого навчального плану у терміни, передбачені графіком освітнього процесу. Зміст екзаменів і заліків визначається робочими навчальними програмами дисциплін.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл.1 «Положення про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України», затвердженого Вченою радою НУБіП України від 27.12.2019 р., протокол № 5 (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371).

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результатами складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів):

$$R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат.}} \quad (3)$$

11. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Організація діяльності ЗНЗ» для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.
2. Навчальні мультимедійні презентації.
3. Електронний навчальний курс
4. [Навчальний портал НУБіП України.](#)

12. Рекомендована література

Основна:

1. Алексеєнко Т. Структурно-функціональний аналіз управління якістю підготовки фахівців в університеті / Т. Алексеєнко // Педагогіка та психологія : наук. зб. – Чернівці : Чернівецький університет, 2005. – Вип. 224. – С. 3-9.
2. Андрушків Б. М. Основи менеджменту / О. Е. Кузьмін. – Львів: Світ, 1995.
3. Армстронг Майкл. Стратегическое управление человеческими ресурсами / Майкл Армстронг: пер. с англ. Н. В. Гринберг. – М.: ИНФРА, 2002.
4. Аткинсон М. Пошаговая система коучинга: Наука и искусство коучинга [Текст]: [пер. с англ.] / Мэрилин Аткинсон, Рае Т. Чойс. – К.: Изд-во Companion Group. – 2009.
5. Берд П. Тайм-менеджмент: Планирование и контроль времени / П. Берд. – М.: Фаир-Пресс, 2003. – 281 с.
6. Бодди Д. Основы менеджмента / Д. Бодди, Р. Пэйтон. – С.-Петербург: Питер, 1999.
7. Бойделл Т. Как улучшить управление организацией: Пособие для руководителя / Т. Бойделл / Пер. с англ.— М.: АО «ИНФРА-М»-АЗОТ», «Премьер», 1995.
8. Большаков А. С. Менеджмент / А. С. Большаков. – С.-Петербург: Питер, 2000
9. Василенко В. О. Інноваційний менеджмент / В. О. Василенко, В. Г. Шматько. – К.: Центр навчальної літератури, 2005.
10. Вершигора Е. Е. Менеджмент / Е. Е. Вершигора. – М.: ИНФРА, 2003.

доаткова:

1. Виханский О. С. Менеджмент / О. С. Виханский А. И. Наумов.- М.: Гардарики, 2001.
2. Власова Н. М. ... И проснешься боссом. Справочник по психологии управления (В 3 частях) / Н. М. Власова. – Новосибирск: ЭКОР.
3. Вудвок М., Раскрепощенный менеджер. Для руководителя-практика / М. Вудвок, Д. Френсис. – М.: Дело, 1991.
4. Гірняк О. М. Менеджмент: теоретичні основи і практикум / О. М. Гірняк, П. П. Лазановський. – К.: «Магнолія плюс»; Львів: «Новий світ», 2003.
5. Горовенко О. А. Формування особистісно-професійного іміджу вчителя засобами самопрезентації / О. А. Горовенко. – Х.: Вид. група «Основа», 2013. 20.
6. Григораш В. В. Організація діяльності керівника школи / В. В. Григораш. – Х: Вид.група «Основа», 2011.

7. Даниленко Л. І. Модернізація змісту, форм та методів управлінської діяльності директора загальноосвітньої школи. Монографія / Л. І. Даниленко. – 2-е вид. – К.: Логос, 2002.
8. Данчева О. В. Практична психологія в економіці та бізнес / О. В. Данчева, Ю. М. Швалб. – К.: Лібра, 1999.
9. Дафт Р. Л. Менеджмент / Р. Л. Дафт. – С-Петербург: Питер, 2001. Державна національна програма «Освіта» (Україна XXIст.). — К.: Райдуга, 1994.
10. ДесятовТ.М. Наука управління загальноосвітнім навчальним закладом: навчальний посібник / Т. М. Десятов, О. М. Коберник, Б. Л. Тевлін, Н. М. Чепурна. – Х.: Видав група «Основа», 2004.
11. Джей Рос. Энциклопедия менеджера: алгоритмы эффективной работы / Рос Джей, Ричард Темплар. [Текст]: [пер. с англ.]. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2006.
12. Єльнікова Г. В. Наукові основи розвитку управління загальною середньою освітою в регіоні / Г. В. Єльнікова. – Х.: Крок, 1999.

Інформаційні ресурси:

1. Наукова	бібліотека	НУБіП	України
(https://nubip.edu.ua/structure/library) .			
2. Навчальний	портал	НУБіП	України
(https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3375) .			

Електронний навчальний курс:

<https://elearn.nubip.edu.ua/user/view.php?id=55773&course=2970>
